

Eszméből és tetteiből nemzedéket építettek nekünk. A szabadságot Isten akarata szerint világszabadsággá tágították.

Ünneppé szentelték akkor s mindenkorra március 15-ét. Itt és most nem tud csak Mózes prófétával szólni, a Nehemiás példája alapján minden március 15-ét ünneplő és jelenlétével megtisztelő emberhez: "És legyen ez a nap nektek emlékeztetőül, és ünnepnek szenteljétek azt, nemzetségről nemzetségre, örök rendtartás szerint ünnepeljétek azt..." mert a költő szerint örökké "Tenni kell! Az élet örökké újjáéled, ha úgy érzi, hogy érdemes csodát kezdeni /te/ Veled". Veled! Velünk! A szabadságunkért, a megmaradásunkért, s az örökkévaló egy Istenért. Ámen

SZABÓ ZOLTÁN

KOCKÁZATVÁLLALÁS - FELELŐSSÉG

Mt 10,29-31

Európa egyik érdekes országa Hollandia. Történelmi szempontból nézve azt ismerjük, hogy népe a szabadságért küzdött s áldozott hosszú évtizedeken keresztül. Földrajzi szempontból Európa észak-nyugati részén helyezkedik el, mintegy közel 41 ezer négyzetkilométeres sík területen. Fekvése egyedülálló egész Európában, ugyanis felszínének 1/3 része a tengerszint alatt van, helyenként 6 m-rel is. Ezeket a területeket széles gátak védik. Ha végigsétál az ember a gátakon, érdekes tapasztalatnak lehet szemtanúja: egyik oldalon az Északi-tenger szüntelen hullámlása, a másik oldalon méterekkel mélyebben a vilászerte híres holland virágos mezők, parkok, legelők, rendezett falvak és városok terülnek el. Ezt a földet az ember hódította el a tengertől: értelemmel, munkával és kitartással, gátak építésével. A gátak mögött élnek a hollandok. Földet művelnek, házakat építenek, jövőt terveznek és alapítanak. Mi történne, ha a gát elszakadna? Az ország 1/3-át elöntené a tenger, víz lepné el a házakat, a falvakat, a városokat, a virágos mezőket, legelőket, parkokat, mindent, amit az emberi tudás és kéz alkotott évtizedeken, évszázadokon keresztül. De ők dolgoznak, építenek, élnek és nem félnek, mert bíznak. Bíznak az ember hatalmában, tudásában, munkájában, alkotásában, felelőségében. Bíznak abban, hogy mindezeket a táalentumokat Isten azért adta az embernek, hogy éljen velük, hogy kamatoztassa. A hit és a bizalom bátorságot és reménységet ad nekik, biztonsággal tölti el őket. Miért nem félnek a hollandok? Mert bíznak és hisznek!

Emberi életünk bizonyos mértékig kockázat- és felelősségvállalásra épül, mert emberi életünk véges, és emberi értelmünk is, amelynek segítségével csak próbáljuk előrevetíteni a holnapot, a jövőt, de teljes

valóságában ez soha nem sikerül, nem sikerülhet nekünk. Mindig közbejöhethet valami, ami előretervezett, elképzelt életmenetünket megváltoztatja.

A szülők vállalják a gyermeket, az új életet, de nem tudják mire születik a gyermek. Nem tudják, nem tudhatják, hogy a felnövekvő gyermek élete békében vagy háborúságban telik-e el? Nem tudják, nem tudhatják, hogy élete eredményekben lesz gazdag, vagy bukások keserítik meg, hogy az út amelyet meg kell járnia szépség és öröm színes és illatos virágai között, vagy a bánat és szomorúság gyöttrő sebeket horzsoló tövisai között vezet majd el. A szülők mégis vállalják a felelősséget, a kockázatot, mert bíznak, hisznek, reménykednek.

A földműves sok gonddal előkészíti a talajt, földbe veti a magot, ápolja, vigyázza hosszú hónapokon keresztül. Vállalja a munkát s az időjárás viszontagságait, pedig nem tudja biztosan hoz-e termést, gyümölcsöt, vagy munkája, áldozathozatala eredménytelenné válik. Mégis teszi, amit tennie kell, mert vállalja a kockázatot, a felelősséget, reménykedik, bízik.

Az ember egész élete folyamán munkálkodik, munkájával kincseket, értékeket teremt és gyűjt magának, pedig nem tudja, hogy a megszerzett kincseket ki fogja élvezni: ő maga, gyermekei, szerettei vagy valaki más? Nem tudja, megmaradnak-e a létrehozott, megszerzett kincsek vagy elpusztulnak, megsemmisülnek, "... a rozsdá és a moly megemészti, vagy a tolvajok lopják el ...". Mégis dolgozik, gyűjt, mert bízik és remél, és ezért vállalja a kockázatot, a felelősséget. A kockázat- és felelősségvállalás elszakíthatatlanul hozzátartozik az emberi élethez!

Mi adja és mi táplálja az emberben a bizalmat és reménységet? Mi indítja az embert felelősség- és kockázatvállalásra? Mi az, ami az embert újra meg újra kiragadja a kétségbeesésből, az elkeseredésből, amely minden sikertelenség után buzdít: "Kezdd el, újra kezdd"!?

Jézus hosszú éveken keresztül végezte evangélium-hirdető munkáját. Mindent vállalt: a nélkülözést, az otthontalanságot, az üldözést, a gúnyt, ellenségeinek támadásait, a megvettetést, a megaláztatást, pillanatnyi sikertelenségeket. Mindezek ellenére mindig diadalmaskodni tudott az elkeseredés, a csüggedés, a tétlenségbe süllyedés felett, mert bízott és remélt abban, hogy tanítása "meggyőzi a világot", hogy példamutatása emberek sokaságát indítja majd arra, hogy kövessék őt, hogy magvetést érdemes végezni, mert nem csak útszéli föld van, amely nem hoz termést, de van jó föld is, amely megsokszorozva hozza majd meg a termést. Ő ebben bízott, a termésben, amely nem maradhat el, hiszen Isten gondviselése és áldása megsegíti a kitartó munka eredményét, termését. A gondviselés, a hit és bizalom forrása! Ezt az üzenetet fogalmazza meg Jézus a felolvasott szavakban. Az evangélium tanítása szerint kiküldi tanítványait, megbízta őket azzal, hogy menjenek és hirdessék tanításait. Ebben a munkában a legnagyobb segítséget adja: a bizalmat s a hitet. Isten gondviselése örök s ez a gondviselés mindig az ember javára irányul. Ez a

bátorság forrása! Miért félnétek? Jót akartok, igazságot hirdettek és cselekedtek! Aki ezt hirdeti és cselekszi, az Isten előtt értékes!

Jézus egy érthető és egyszerű példázatot mond tanítványainak. A legegyszerűbb madár áll a példázat alapjaként. A veréb ... nem igényes, nem hasznos, nem trilláz csodálatos dallamokat. Aprócska madár, amelyet egyetlen kézlegyintéssel tovább lehet rebbenteni. De Isten teremtménye, s ő gondot visel reá. Az ő tudta nélkül egy sem veszhet el belőlük: "... egy sem esik azok közül a földre a ti Atyátok akarata nélkül!" Sokkal értékesebbek vagytok ti! Emberek vagytok! Értékesek és érdemesek! Talentu-mokkal gazdagon megálldottak! Ha a "verebcskére" így vigyáz Isten, mennyivel inkább vigyáz reátok? Sokat értek, drágák vagytok, emberek vagytok! Ez a jézusi biztatás a tanítványok felé. Ez kell legyen számukra a bátorság, a bizalom, a hit forrása, amelynek segítségével elmehetnek hivatásuk teljesítésére. Útravalót ad tanítványainak a kockázat- és felelős-ségvállaláshoz: "Ne féljete azért: ti sok verebecskénél drágábbak vagy-tok". Isten vigyáz reátok, gondot visel!

Emberi életünket megpecsételi a bizonytalanság, a kockázat. Érdemes-e vállalni? Érdemes-e munkálkodni és küzdeni? Érdemes-e felelős-séget vállalni? Volt-e valami eredménye azoknak, aki a múltban küzdöttek, szenvedtek, áldozatot vállaltak, tettek valamit másokért? Érdemes-e koc-káztatni nyugalmat, kényelmet, hasznot, anyagi javakat?

Igen! "... ti sok verebecskénél drágábbak vagytok". Isten gondot visel, Ő vigyáz mindnyájunkra, s ha pillanatnyilag nem is tudjuk érzékelni, felfogni gondviselését, akkor is bízunk kell benne.

A hollandok élnek s nem félnek a gátak mögött. Mi is élünk és ne félünk, mert Isten vigyáz reánk. Ámen.

ESZMÉK, GONDOLATOK

A természet egységét csak az képes felfogni, aki Isten egységét már felfogá. (Eötvös József)

Utolsó munkás és utolsó óra- / Most itt állok a szőlőbegy tövén, / Napszámodba szegődnék, Istenem. / Egy óra még, és itt van a sötét. / Ezt az utolsó órát add nekem. (Reményik Sándor)

A bölcsesség - szeretet nélkül nem más, mint álbölcsesség. (John Updike)

Magyar vagyok: lelkem, érzésem örökséget kapott, melyet nem dobok el: a világot nem szégyeníteni kell, hanem gazdagítani. Hogy szolgálhatom az emberiséget, ha meg nem örök magamban minden színt, minden kincset, ami az emberiséget gazdagítja? A magyarság színét, a magyarság kincsét! De mily balga volnék, ha ugyanakkor más színt, más kincset el akarnék vetni vagy meggyengíteni! (Babits Mihály)

Ez a világ, amelyikben ember él, önmagában véve nem tökéletes, de azzá lehet tenni. Felelősséget kell vállalni minden gonoszságért, ami a világban történik. (Dosztojevszkij)

A gondolkozó megszűnik, de a gondolat megmarad; az érző megszűnik, de az érzés megmarad; a cselekvő megszűnik, de a cselekedet megmarad. (Buddha)

Haza, nemzet és nyelv, három egymástól elválhatatlan dolog; aki az utolsóért nem buzog, a két elsőért áldozatokra kész lenni nebezen fog. (Kölcsey Ferenc)

Csak anyanyelvemen lebetek igazán én. (Kosztolányi Dezső)

Oh, mily keserves annak élni, / Kinek tovább nincs mit remélni, / És mégis élni kell! (Csokonai Vitéz Mihály)

A bonvágnak semmi köze az államhoz, a nemzethez, még a bazárhoz sem. A bonvágy fáj. Iránya nincs. Talán a növények tudnák legpontosabban elmondani, micsoda; idegen talajban, idegen klímában elsorvadnak, elvadulnak ... Ők tudják, mi a bonvágy. (Lénárd Sándor)

Én azt szeretném binni: minden jobb lelkű ember bizonyos vágyást bordoz szívében - ha bár sejtetlen is - magán, felebarátin s mindenben a mi